

Č.j. 72053-2024-UVCR

Z Á P I S

z jednání Pracovní skupiny k soukromému dárcovství Výboru pro legislativu a financování

Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

dne 23. října 2024 od 10:00

Úřad vlády České republiky

Přítomni:

Členky/členové za neziskový sektor a akademickou sféru:

Martina Břeňová (Nadace Open society Fund ČR), Pavla Gomba (UNICEF ČR), Lukáš Hejna (Nadace VIA), Lucie Reitingrová (Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR/SOČR), Miroslava Nebuželská (22HLAV s.r.o.), Klára Šplíchalová (Fórum dárců, z.s.)

Členky/členové za státní správu:

Ondřej Fasora (MF), Blanka Mattauschová (GFR)

Hostky/hosté:

Kateřina Duspivová (STEM), Martina Štěpánková (MPSV), Stanislav Klik (MPSV), Lenka Deverová (předsedkyně VLF)

Omluveni: Jan Kroupa (České centrum fundraisingu), Karel Valo (Nadace české spořitelny), Marek Šedivý (Asociace veřejně prospěšných organizací ČR, z.s.), Petra Urbanová (MŽP), Romana Nýdrle (SOČR)

Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace: Hana Fungačová, Barbora Mičicová, Pavel Mička

Jednání Pracovní skupiny k soukromému dárcovství při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „pracovní skupina“, „VLF“ a „RVNNO“) řídil její předseda L. Hejna. Jednání proběhlo online formou. Oproti zaslané pozvánce došlo k předsunutí bodu o DPH v programu.

Program jednání:

- 1) Zahájení a představení hostů
- 2) Informace o postupu prací v oblasti problematiky DPH u věcných, resp. nepotravinových darů
- 3) Představení dosavadních výsledků projektu TAČR (Analýza stavu a struktury darování v ČR na základě dostupných dat) a nastavení jeho možného dalšího směřování
- 4) Informace o prodloužení daňového benefitu spočívajícího v možnosti odečtu hodnoty darů až do výše 30 % základu daně
- 5) Informace o postupu NNO v návaznosti na novelu zákona o veřejných sbírkách
- 6) Různé

Průběh jednání:

1) Zahájení a představení členů a hostů pracovní skupiny

Jednání zahájil předseda L. Hejna, který přivítal členy a členky (dále jen „členy“) a hosty a hostky (dále jen „hosty“) pracovní skupiny (dále jen „PS“).

Na posledním jednání PS byly uloženy 2 úkoly:

1. V oblasti snížení DPH při darování věcných darů, zástupci firem zpracují modelové případy, které následně GFŘ zapracuje do metodického doporučení.
2. Oddělení sekretariátu RVNNO a členové pracovní skupiny vypracují návrh zadání analýzy pro TAČR, která se bude týkat sběru dat u darů fyzických a právnických osob v daňových přiznáních.

Postup prací v těchto úkolech bude projednán v následujících bodech.

2) Informace o postupu prací v oblasti problematiky DPH u věcných, resp. nepotravinových darů

P. Mička informoval, že v oblasti darování nepotravinových darů a DPH se obecně řeší dvě roviny problému:

- A) **Umožnění darovat nepotravinové dary za stávající legislativy** – byly sesbírány konkrétní podněty od svazů a zástupců firem. Proběhla diskuse a doplňující dotazy mezi členy PS a GFŘ a MF. Poděkování patří oběma stranám, jak za podněty, tak doplňující dotazy a pozornost problematice. Ve čtvrtek 23. května 2024 proběhlo navazující jednání zástupců a členů skupiny za svazy, firmy a státní správu k zaslaným podnětům a otázkám, které vyvstaly. Velmi aktivní roli na jednání měl SOČR. GFŘ je velmi otevřené hledání řešení i ve stávajících právních mantinelech, ale potřebuje si možná řešení vnitřně prodiskutovat. Paní ředitelka S. Hornochová si je dobře vědoma situace a potřeb komerčního i neziskového sektoru.
- B) **Iniciovat změny národní a příp. i evropské legislativy** tak, aby problematika odpočtu DPH byla vyřešena systémově.

Téma souvisí také s otázkou cirkulární ekonomiky a environmentálního pohledu, tedy aby se namísto likvidace zboží přistoupilo k jeho dalšímu využití, čímž se sníží množství odpadu a podpoří udržitelné hospodaření s materiály.

A Klik (MPSV) uvedl, že tento rezort dostal za úkol ve spolupráci s MF vyřešit problém DPH u darování nepotravinových darů (textil a hygienické potřeby). MPSV již několik měsíců vede diskuzi s MF, zatím bez výrazných výsledků. Nekompatibilita s MF spočívá ve 2 okruzích – rozpor se směrnicí o DPH a obava z daňových úniků.

L. Reitingerová (SOČR) se dotázala, zda je možné na základě jednání dne 23. května 2024 aktualizovat [Informaci GFŘ k bezúplatnému darování zboží](#). Již v létě byl tento dotaz vznesen na GFŘ, ale zatím bez odezvy. Uvedla, že zástupce řetězců na této schůzce předali interní metodiky, jak nakládají se zbožím a součinnost z jejich strany byla v tomto směru maximální. SOČR se snaží dělat maximum i v oblasti B. Předali návrhy definice zboží, u kterého by mělo být daňově zvýhodněno jeho darování, stejně tak jako institucí, skrze něž by darování probíhalo MPSV a MF.

B. Mattauschová (GFŘ) uvedla, že GFŘ pracuje na základě obdržených informací od řetězců na úpravě Informace GFŘ k uplatnění DPH při bezúplatném dodání zboží. GFŘ zatím v 1. fázi analyzuje stanovení ceny obvyklé u darovaného zboží a kolegové z úseku daně z příjmů analyzují dopady z pohledu této daně. Dokument není ve stavu, kdy by jej bylo možné poslat k připomínkám.

M. Štěpánková (MPSV) uvedla, že ministr práce a sociálních věcí a ministr financí se shodli, že je potřeba tuto záležitost řešit. MPSV se SOČR připravovali návrh na změnu zákona o DPH. Je potřeba propojit naše cíle PS a MPSV. Je potřeba si říci posun v pracích a termín vyřešení.

P. Mička nabídl GFŘ a MF maximální spolupráci a součinnost v této otázce.

O. Fasora (MF) uvedl, že Ministerstvo financí přistupuje k otázce z pohledu současně platné legislativy. Poděkoval za součinnost SOČR. Zákon o DPH již nyní v některých případech stanoví nulový základ daně, případně blížíci se nule. Každý, kdo chce darovat, může, dle jeho názoru je tedy argument cirkulární ekonomiky, resp. že dochází ke zbytečné likvidaci velkého množství zboží lichý. K de facto dvojí podpoře spočívající v uplatnění odpočtu za dar a zároveň stanovení nulového základu daně pro účely DPH, pracovní skupina zřízená na GFŘ nepřistupuje. Přístup ve Španělsku je exces, který nemá oporu v evropském právu. Evropská komise má v plánu přistoupit k celoevropskému řešení této otázky. Informace GFŘ k uplatnění DPH při bezúplatném dodání zboží bude rozšířená i o nepotravinové zboží, zejména v otázce, jak stanovit cenu zboží pro účely výpočtu DPH. V jiném duchu MF nepřipravuje legislativní změny.

Po krátké diskuzi B. Mattauschová (GFŘ) uvedla, že předběžný interní termín pro aktualizaci Informace GFŘ k uplatnění DPH při bezúplatném dodání zboží bude cca v polovině prosince. Poté je možné zaslat dokument členům skupiny k případným komentářům.

P. Mička na závěr bodu uvedl, že další kroky v tomto směru bude pracovní skupina koordinovat s MPSV.

3) Představení dosavadních výsledků projektu TAČR (Analýza stavu a struktury darování v ČR na základě dostupných dat) a nastavení jeho možného dalšího směřování

Informace k postupu prací na projektu Analýza stavu a struktury darování v ČR na základě dostupných dat z daňových přiznání fyzických a právnických osob s formulací doporučení pro další kroky ve smyslu rozvoje dárcovství v ČR představil L. Hejna. Hlavním cílem projektu je nalezení vztahů mezi výší podpory, výší příjmů a dalšími údaji, které jsou dostupné z dat daňových přiznání FO a PO a dat o darování z dárcovských portálů. Analýza má být zaměřena i na vývoj dárcovství v čase, identifikaci trendů a nalezení proměnných, které aktuálně nejsou dostupné, ale jejich sledování do budoucna by přineslo významné rozšíření poznání v oblasti stavu filantropie a dárcovství v ČR. Ambicí projektu je na základě dostupných dat formulovat klíčové hypotézy ve smyslu zvýšení motivace individuálních a firemních dárců (tzn. výzkum se zaměří na fyzické i právnické osoby) darovat finanční prostředky na dobročinné a veřejně prospěšné účely. Projekt byl zahájen 1.7.2024 s datem ukončení 31.12.2024, vítězem veřejné zakázky se stala agentura STEM. Data dodalo GFŘ a dárcovské platformy Donio.cz a Darujme.cz. L. Hejna poděkoval všem zúčastněným.

Dne 15. října 2024 proběhl kontrolní den, kde zpracovatel Analýzy – agentura STEM prezentovala dosavadní výsledky, které budou prezentovány i na dnešním jednání, neboť je nyní možné rozhodnout, na jaký typ doporučení by se měla analýza zejména zaměřit. Projekt bude hotový do konce prosince 2024. Data v dashboardech budou hotová dříve.

Prozatímní výsledky pak prezentovala K. Duspivová ze STEM představením 3 dashboardů v MS PowerBI – jeden shrnuje data z DPFO, druhý z DPPO a třetí z dárcovských platform Darujme a Donio. Upozornila také na datová omezení a představila možnosti filtrování dat. Samotnou interpretaci dat včetně doporučení bude obsahovat text výzkumné zprávy.

V průběhu představení dat probíhala debata nad metodologickými otázkami definice pravidelného dárce u právnických osob (vysvětleno i v informaci na příslušném dashboardu) a odhadem hodnoty odběru krve a krevních složek (bude popsáno v textu výzkumné zprávy, samotná data GFŘ nebudou o tuto hodnotu očištěny, je ale možné zaslat náměty, jak k záležitosti přistoupit).

Na závěr svého vystoupení K. Duspivová prezentovala 2 body k diskuzi:

- otázka zobrazení a práce s daty na úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP), zda by bylo lepší data zobrazit v mapách nebo v tabulkách přiložených k výzkumné zprávě a

- otázka rozšíření doporučení, která budou obsažena ve výzkumné zprávě k projektu, v současné době mají být zaměřena pouze na otázku sběru dat, ale v průběhu průzkumu vyvstaly i další otázky týkající se např. definic („pravidelný dárcce“, „dobrovolnictví“ apod.), minimalizace bílých míst, kde data úplně chybějí, mezinárodní srovnání dat, zvýšení zájmu akademické obce o téma, komunikace výsledků apod.

L. Hejna uvedl, že tyto otázky budou rozeslány členům skupiny k vyjádření e-mailem.

P. Mička poděkoval STEM za spolupráci a uvedl, že v rámci doporučení by bylo dobré upozornit na místa v datech, která by bylo potřeba nově sledovat. Výsledky projektu budou prezentovány také na prosincovém zasedání RVNNO.

M. Břeňová uvedla, že by potřebovala více informací o projektu i mezi zasedáními, aby byla informována o jeho postupu. Zdůraznila také důležitost dopadu projektu na změny ve sběru dat na úrovni GFŘ a potřebu komunikovat projekt jako výstup práce pracovního tělesa RVNNO. Komunikace by měla vést ke zvýšení motivace k dárcovství. Vyjádřila podporu rozšíření doporučení v analýze.

P. Gomba poděkovala za apel na správnou interpretaci zjištěných dat a další práci s nimi. Dále uvedla, že by bylo přínosné, kdyby bylo v závěrečných doporučeních rozvinuto a naznačeno jaká data a případně odkud je potřeba získat, což by významně posílilo hodnotu výzkumu.

K. Duspivová uvedla, že návrhy na rozvoj datových zdrojů budou ve zprávě určitě obsaženy.

B. Mattauschová (GFŘ) upřesnila, že úkolem GFŘ je vybírat daně, sběr dat provádí jen pro účely vyměření daní a jejich rozsah je určen zákonem. GFŘ nemůže ukládat povinným subjektům poskytovat data nad rámec zákonné úpravy, proto doporučení navržená v tomto smyslu by GFŘ rozporovalo. Do budoucna je možné uvažovat dílčí opatření, která by mohla vést k získání více dat.

P. Mička doplnil, že jedním z výstupů projektu bude manuál, jak data, která již nyní jsou od GFŘ k dispozici dále zpracovávat v následujících letech, tzn. jak dashboardy PowerBI aktualizovat i po skončení projektu na základě dat obdržených z GFŘ.

4) Informace o prodloužení daňového benefitu spočívajícího v možnosti odečtu hodnoty darů až do výše 30 % základu daně

Daňový benefit spočívající v možnosti odečtu hodnoty darů až do výše 30 % základu daně byl zaveden v souvislosti s pandemií Covid-19 zákonem č. 39/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů pro zdaňovací období, která skončila v období od 1. března 2020 do 28. února 2022. Zákonem č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, byla možnost odečtu 30 % ze základu daně prodloužena pro zdaňovací období roku 2022, resp. pro zdaňovací období skončená v období od 1. 3. 2022 do 28. 2. 2023, a dále zákonem č. 349/2023 Sb., byla možnost prodloužena také pro zdaňovací období skončená od 1. března 2023 do 29. února 2024.

Nyní je v Poslanecké sněmovně vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ([Sněmovní tisk 727](#)), na základě [pozměňovacího návrhu Výboru pro bezpečnost](#) by měl daňový benefit pokračovat do roku 2026.

5) Informace o postupu NNO v návaznosti na novelu zákona o veřejných sbírkách

S účinností od 1. ledna 2025 nabude účinnosti zákon č. 239/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů, který zavádí následující změny:

- Sbírký konané bezhotovostním způsobem, tj. shromažďováním příspěvků na bankovním účtu, budou režimu zákona č. 117/2001 Sb. podléhat jen na základě dobrovolného rozhodnutí jejich pořadatelů.
- Pořadatelé sbírek nebudou povinni nadále k jejich oznámení předkládat potvrzení, že nemají splatný daňový nedoplatek ani splatný nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- U sbírek konaných prodejem předmětů nebo vstupenek se navrhuje stanovit minimální výši příspěvku do sbírky zahrnutého v ceně předmětu nebo vstupenky, a to na 40 %; dosud zákon č. 117/2001 Sb. žádnou hranici nestanoví. Obcím je umožněno prostřednictvím obecně závazné vyhlášky konání sbírek založených na prodeji předmětů nebo vstupenek na některých místech zakázat.
- Zákon č. 117/2001 Sb. by měl nově výslovně umožňovat z výtěžku sbírky hradit i režijní náklady, související se stanoveným účelem sbírky, pokud tyto náklady budou transparentně uvedeny v účelu sbírky.

K. Šplíchalová uvedla, že nyní je klíčové, kdy MV vydá metodickou příručku k tomuto zákonu.

B. Mičicová uvedla, že dle vyjádření JUDr. Petr Voříška, Ph.D. ředitele Odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, plánuje do konce roku vydat upravenou metodickou příručku k tomu zákonu. Sekretariát RVNNO vyjádřil zájem se na přípravě metodiky podílet, jakmile metodiku sekretariát obdrží, budou členové PS oslovení s žádostí o připomínky.

M. Břeňová znovu vyzdvihla téma komunikace, a to nejen o aktivitách této pracovní skupiny, ale RVNNO, potažmo Úřadu vlády obecně a nabídla pomoc v této oblasti, podpořit dopad výsledků práce. Vnímá jako klíčové šířit informace o výsledcích práce nejen do neziskového sektoru, ale i do soukromého sektoru, který nyní získaná data jednoznačně uvítá. V této souvislosti uvedla, že by bylo vhodné nastavit strategickou komunikaci k tomuto tématu a pak je skrze dostupné kanály rozšiřovat.

P. Mička upozornil na kapacitní omezení sekretariátu RVNNO týkající se možností komunikovat výstupy práce. Ale je to oblast, kterou je plánováno rozvíjet.

L. Deverová přislíbila řešit otázku diseminace výsledků výzkumu STEM i na jednání Výboru pro legislativu a financování, které proběhne 24. října 2024.

H. Fungačová uvedla, že informace k novele zákona o veřejných sbírkách budou zveřejněny na [webových stránkách RVNNO v Aktualitách](#) a lze uvažovat i o zveřejnění na sociálních sítích.

M. Nebuželská k novele zákona o veřejných sbírkách uvedla, že komunikace směrem k neziskovému sektoru probíhá. Aktivity vyvíjí jednak Fórum dárců, jednak Asociace veřejně prospěšných organizací, ale také například kraje. Informace se tedy k sektoru dostávají, i když někdy možná pomalu.

L. Hejna uvedl, že další jednání v oblasti komunikace určitě budou probíhat a je to i další téma pracovní skupiny, jak téma strategicky dál komunikovat.

K. Duspivová přislíbila součinnost při šíření výsledků i v rámci komunikačních kanálů, které má k dispozici STEM.

6) Různé

V bodě různé nebyly vzneseny žádné podněty.

Úkoly:

Oddělení sekretariátu RVNNO

- 1. Rozešle dotazy agentury STEM uvedené v bodě 3) členům pracovní skupiny k vyjádření a ve spolupráci s předsedou skupiny předá odpovědi zpracovateli.**
- 2. Rozešle členům skupiny upravenou metodickou příručku k novele zákona o veřejných sbírkách.**
- 3. Zveřejní informace k novele zákona o veřejných sbírkách na webových stránkách Úřadu vlády.**

B. Mattauschová (GFŘ)

- 1. zašle sekretariátu RVNNO návrh novelizaci Informace GFŘ k bezúplatnému darování zboží, který jej poté rozešle k připomínkám členům skupiny.**